

Przykład dobrej praktyki

Nazwa szkoły / placówki	Publiczne Gimnazjum im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Zdieszowicach			
Dyrektor szkoły / placówki	mgr Mirosław Czernysz			
Koordynator DP	mgr Mariusz G. Pieszkała			
Adres	ul. Nowa 3 47-330 Zdzieszowice	tel. 4064580	fax. 4064599	e-mail pgzdieszowice@op.pl
Liczba nauczycieli 62	Liczba uczniów 536	Liczba oddziałów 24		
Obszar w którym wprowadzono DP (X zaznaczyć właściwe)	Nauczanie i uczenie się			
	Wychowanie i opieka			X
	Szkoła w środowisku			
	Organizacja i zarządzanie			X
	Inne obszary (określić jakie)	Samorządność uczniowska		
Temat DP	„Życ i uczyć się w demokracji, czyli o nowej koncepcji pracy samorządu uczniowskiego w gimnazjum”			
Cel/cele DP	<p>Cel ogólny - Poprawa efektywności pracy samorządu uczniowskiego (będzie możliwa poprzez realizację celów szczegółowych oraz głównych założeń wychowawczych.)</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększone zaangażowanie uczniów w prace samorządu - stały monitoring pracy poszczególnych członków samorządu - podejmowanie nowych, ciekawych inicjatyw przez samorząd - uaktualnienie różnych wewnętrznych uregulowań dotyczących pracy samorządu - promowanie szkoły w kraju i za granicą - nawiązywanie współpracy z samorządami innych szkół w gminie i poza nią <p>Główne założenia wychowawcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postawy autentycznej samorządności - współpraca w grupie i odpowiedzialność za innych - rozumienie i poszanowanie uniwersalnych wartości życia społecznego, np. życie, pokój, tolerancja, wolność, prawda, sprawiedliwość, miłość - kształtowanie postawy człowieka kreatywnego - upowszechnianie idei dobroczynności 			

Krótki opis DP

Koncepcja zmian	<p>Zostałem opiekunem samorządu uczniowskiego ponad siedem lat temu jako nauczyciel z zaledwie dwuletnim stażem w zawodzie. Początki były dość trudne, bo samorząd wtedy we wrześniu 2002 roku tworzyło kilku uczniów, ja – opiekun bez doświadczenia oraz zeszytik z paragonami, które wskazywały, że stan naszego konta od dłuższego czasu spada w kierunku zera.</p> <p>Po prawie rocznej obserwacji, kierując się intuicją i korzystając z doświadczeń zdobytych w czasie współpracy z tą garstką osób, która stanowiła trzon mojego pierwszego samorządu, zaproponowałem radykalne zmiany w jego funkcjonowaniu i w regulaminie. Chodziło bowiem o to, aby samorząd nie był grupką nieświadomych swoich praw uczniów, angażowanych do zadań „specjalnych”, polegających li tylko na składaniu raportu podczas otwarcia i zakończenia roku szkolnego oraz okazjonalnym wręczaniu kwiatów. Moim nadrzędnym celem było stworzenie takiej struktury samorządu (jak przystało na gimnazjum z prawie trzydziestoma oddziałami), która byłaby świadoma swoich praw, byłaby aktywną grupą uczniów, inspirującą inne szkolne organizacje do nowych działań, w wyniku czego przygotowywałbym ich do późniejszego dorosłego udziału w życiu społecznym, pozwalającego zdobywać umiejętności i kompetencje, których nie daje tradycyjna nauka w szkole.</p> <p>Zaproponowałem, aby przemodelować strukturę samorządu, ciekawie nazwać odpowiednie funkcje i przyporządkować im określone zadania. Rozpoczęliśmy pracę nad projektem, który później stał się podstawą realizowanej przeze mnie innowacji pedagogicznej „Życ i uczyć się w demokracji”. Aby instytucja samorządu była silna, ustaliliśmy, że każda klasa będzie miała w nim swojego przedstawiciela, którego wyłoni w wyborach wewnętrznych. Dla podkreślenia rangi szkolnych samorządowców nazwaliśmy ich posłami (klasa I i II) oraz senatorami (klasa III). Wszyscy oni tworzą szkolny Parlament, który na pierwszym posiedzeniu wybiera swojego Marszałka (jednego z dwóch przewodniczących - według dawnego nazewnictwa). Dzięki temu uzmysłowiliśmy sobie, że taki sposób wyborów uchroni nas od wybierania do samorządu ludzi przypadkowych (np. dla żartu), a tym samym nie zablokuje możliwości działania w samorządzie tym społecznikom, którzy nie wygrali wyborów klasowych. Pomyśleliśmy wtedy, że skoro możemy mieć w szkole Sejm z Senatem to przecież równie dobrze możemy mieć Radę Ministrów. Nasz szkolny rząd okazał się świetnym rozwiązaniem powyższego problemu. Premiera wybierają posłowie z senatorami, a on później przedstawia im do zatwierdzenia swój gabinet, złożony zwykle z uczniów dobranych według ich zainteresowań i zadań poszczególnych ministerstw.</p>
Metody realizacji	<p>Z dotychczasowym samorządem należy omówić i później przegłosować zamiany w „Regulaminie Samorządu Uczniowskiego” oraz „Ordynacji wyborczej do Samorządu Uczniowskiego”. Z nich wynika, że każda pierwsza i druga klasa gimnazjum wybiera w wewnątrzklasowych wyborach swojego przedstawiciela do SU zwanego posłem, a każde klasa trzecia –</p>

	<p>senatora. Następnie posłowie i senatorowie wybierają na pierwszym wspólnym posiedzeniu szkolnego parlamentu jednego z dwóch szefów przyszłego samorządu – Marszałka.</p> <p>Jak opisałem powyżej w „koncepcji zmian” - taki sposób wyborów wprawdzie uchroni bądź w istotny sposób ograniczy wybieranie do samorządu ludzi przypadkowych (np. dla żartu) ale zablokuje tym samym możliwość działania w samorządzie tych aktywnie działających uczniów, którzy nie wygrali wyborów klasowych. Premiera zatem wybierają posłowie z senatorami, a on później przedstawia im do zatwierdzenia swój gabinet, złożony zwykle z uczniów „powołanych” wg ich zainteresowań i zadań poszczególnych resortów. Na przykład: Ministrem Sportu zostaje pasjonat piłki nożnej lub popularnych w naszym gimnazjum biegów na orientację, Ministrem Nauki - zwycięzca olimpiady przedmiotowej, a Ministrem Sprawiedliwości - uczeń cieszący się w szkole autorytetem i uznaniem.</p>
Uczestnicy i ich rola w DP	<p>Opiekun SU – opieka nad organami samorządu uczniowskiego, motywowanie do systematycznej pracy, służenie radą w bieżącej działalności, mediacja w ewentualnych konfliktach, pośredniczenie i wspieranie SU w kontaktach z dyrekcją szkoły</p> <p>Członkowie SU – realizowanie właściwej działalności samorządu uczniowskiego zgodnie z przyjętymi zasadami opisanymi w „Regulaminie ...”, „Ordynacji ...” oraz „Zakresie czynności ministrów”</p> <p>Wychowawcy klas – czuwanie nad terminowym i zgodnym z zasadami przeprowadzeniem wewnątrzklasowych wyborów do samorządu uczniowskiego</p>
Zaangażowane środki a) osobowe b) materialne	<p>DP nie wymaga zaangażowania dodatkowych środków osobowych</p> <p>DP nie wymaga zaangażowania środków materialnych</p>
Środki finansowe	DP nie wymaga zaangażowania środków finansowych
Czas realizacji	Dany rok szkolny
Korzyści zastosowania DP:	
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zwiększone i realne zaangażowanie uczniów w prace samorządu, ➤ stały monitoring pracy poszczególnych członków samorządu, ➤ podejmowanie nowych, ciekawych inicjatyw przez samorząd, m.in. organizacja imprez środowiskowych lokalnych i ponadlokalnych, ➤ uaktualnienie różnych wewnątrzszkolnych uregulowań dotyczących pracy samorządu, ➤ promocja szkoły w kraju i za granicą, ➤ nawiązywanie współpracy z samorządami innych szkół w gminie i poza nią
Wpływ na uczniów	<p>Mój pomysł przeorganizowania struktury samorządu był w dużej mierze intuicyjny, lecz po kilku latach okazało się, że był pionierski, kiedy z satysfakcją przeczytałem w książce „Jak uczyć lepiej? czyli refleksyjny praktyk w działaniu” słowa Małgorzaty Taraszkiewicz: <i>Trudno sobie nawet wyobrazić, jak głębokie pokłady pozytywnej energii potrafią wyzwolić w sobie ludzie,</i></p>

	<p>którzy są zaangażowani w pełni w swoją pracę z własnej woli ("na własną prośbę"). To nie żart, gdyż absolutnie inne mechanizmy psychologiczne są uruchamiane, gdy otrzymujemy zadania zlecone z zewnątrz, a zupełnie inaczej zachowuje się człowiek, gdy realizowane zadanie wykreowane jest przez niego samego. Człowiek potrafi wykrzesać z siebie ogromne pokłady energii i możliwości tylko wtedy, kiedy sam jest autorem swych działań.</p>
Wpływ na pracę szkoły	<p>Taka struktura samorządu, obok wyzwolenia zadziwiających pokładów energii i pomysłowości uczniów, zwiększa także poziom komunikacji pomiędzy władzami szkolnego samorządu a samorządami poszczególnych klas. Przykładem tego jest opracowanie harmonogramu i przygotowywanie tematycznych apeli szkolnych przez samorządy klas III.</p>
Wpływ na środowisko lokalne	<p>O tym, co robimy jest również głośno poza murami gimnazjum. Dostyc często w lokalnych gazetach, takich jak „Nowa Trybuna Opolska” czy „Tygodnik Krapkowicki” pojawiają się artykuły dotyczące działalności oraz przedsięwzięć organizowanych przez SU zdieszowickiego gimnazjum. Nad jedną z naszych imprez „medialnie czuwała” gazeta mniejszości niemieckiej na Śląsku Opolskim – „Schlesisches Wochenblatt”. Nasze promowanie się w mediach nie ogranicza się tylko do prasy. O akcji charytatywnej „Być radosnym” mogliśmy kilkakrotnie posłuchać na antenie „Radia Opole”, które z chęcią promuje różne nasze działania. Natomiast impreza charytatywna „Zdzieszowice Karaoke Show” na tyle zaciekała lokalną telewizję, że TVP3 OPOLE objęła ją patronatem medialnym.</p> <p>Sukcesy, które odnosi nasz samorząd, motywują do dalszej pracy i większego zaangażowania się w życie szkoły, miasta i województwa. Wszak w roku szkolnym 2007/2008 zostaliśmy uznani za najlepiej funkcjonujący Samorząd Uczniowski w województwie opolskim i zajęliśmy I miejsce w I edycji Ogólnopolskiego Konkursu <i>Pro publico bono</i>, zorganizowanego przez MEN w Warszawie.</p>
Monitoring/ewaluacja	
Formy monitorowania, metoda pomiaru wyników DP	<ul style="list-style-type: none"> ✓ protokołowanie posiedzeń samorządu uczniowskiego, ✓ prowadzenie „Księgi finansowej” SU, ✓ gromadzenie dokumentacji związanej z realizacją podjętych działań, ✓ wyniki (efekty) pracy samorządu (gazetki ściennie, prezentacje multimedialne, filmy), ✓ potwierdzenia udziału samorządu w różnych konkursach, akcjach charytatywnych i przedsięwzięciach, ✓ zdjęcia, artykuły w gazetce szkolnej, lokalnej prasie i Internecie ✓ podstrona samorządu uczniowskiego na szkolnej stronie www
Działania, które się sprawdziły	<p>W czym tkwi tajemnica naszego sukcesu? Moim zdaniem wiele wynika z tej autentycznie demokratycznej struktury, która przez samych uczniów została przedyskutowana, przyjęta i jest wcielana w życie. Pozwala ona odnajdywać się w szkolnej</p>

	samorządności osobom o wielu różnych pasjach i zainteresowaniach, wyłania autentycznych liderów. „Zielone światło” dla realizowania własnych pomysłów pozwala członkom samorządu wykazywać się w pracy zespołowej, a jednocześnie daje możliwości zdobywania nowych doświadczeń i umiejętności.
Wnioski, uwagi, trudności w realizacji DP:	Wprowadzenie tej DP nie wymaga ani żadnych nakładów materialnych czy finansowych, ani dużego nakładu pracy. Wydaje się zatem stosunkowo prosta do wprowadzenia. Trak naprawdę niezbędni do jej realizacji są ludzie (nauczyciele i uczniowie) przekonani, że autentycznie samorządny Samorząd Uczniowski przynosi korzyści poszczególnym jego członkom, ale także szkole i lokalnej społeczności.
Załączniki (np. prezentacja)	<ul style="list-style-type: none"> • „Regulamin Samorządu Uczniowskiego” • „Ordynacja wyborcza do Samorządu Uczniowskiego” • „Zakres czynności ministrów” • „Lekcja demokracji” - artykuł • relacja z debaty nt. „Jakie działania szkolne i lokalne są warte zrealizowania przez samorząd uczniowski – nasze pomysły i dobre praktyki?” http://edutuba.pl/strona.php?p=16&cbd_dokument_id=1955 • filmik poświęcony debacie zamieszczony na Youtube - http://www.youtube.com/watch?v=PMkyF_Wbkvc • audycja w Radiu Opole poświęcona debacie – do pobrania na stronie Edutuba.pl - http://edutuba.pl/strona.php?p=16&cbd_dokument_id=1955